

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/534/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912215864
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7912215864.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: E., s.r.o. so sídlom E. XX, Y., IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. Gröslingová 4, 81109 Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanému: H. Z. - D. H. H. Z., Ž. P. XX, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov z 13. marca 2014 č. k. 13C/149/2012-62

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Predmetom konania je nárok žalobcu proti žalovanému o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup, ktoré boli zaevidované na Okresnom súde Trebišov (ďalej len „súd prvého stupňa“) pod spisovými značkami: 13C/149/2012 (ZE-7015-2916), 13C/157/2012 (NP-73746090), 13C/168/2012 (9312-NZP), 13C/177/2012 (ZE-7072-3964), 13C/178/2012 (ZE-7070-3957), 13C/181/2012 (NP-7294-765), 13C/185/2012 (NP-7318-2746), 13C/197/2012 (ZE-7156-7511), 13C/206/2012 (ZE-6997-2864), 13C/214/2012 (ZE-7118-4744), 13C/215/2012 (ZE-7123-4818), 13C/216/2012 (13078-ISTINA RS). Uznesením z 9. októbra 2012 č. k. 13C/149/2012-8, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. októbra 2012, súd prvého stupňa rozhodol o spojení vecí uvedených pod vyššie uvedenými spisovými značkami na spoločné konanie s tým, že bude vedené pod sp. zn. 13C/149/2012.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia vec postupuje na konanie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Žalobca v návrhu na začatie konania vo vyššie uvedených veciach tvrdil, že v neoznačených súdnych konaniach došlo zo strany súdu k zbytočným prietahom, keď nerozhodol o podaniach žalobcu alebo nevykonal úkony o podaniach žalobcu v lehotách, ktoré ustanovuje Občiansky súdny poriadok a Exekučný poriadok. Žalobca preto uplatňuje nároky podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Keďže návrhy na začatie konania vo vyššie uvedených veciach boli podané Okresnému súde Trebišov do 31. decembra 2012, súd prvého stupňa skúmal, či bola splnená zákonná podmienka konania, ktorou je právomoc súdu v týchto veciach podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2012 (novela zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013).

Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenia § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 5 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, ďalej na ustanovenia § 103, § 104 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“) a po oboznámení sa s obsahom spisu vzal za preukázané, že v období od 23.4.2012 žalobca podal písomné podania, ktorými požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo veciach spojených na spoločné konanie, vedených pod sp. zn. 12C/149/2012. Súčasne dospel k záveru, že vo všetkých týchto veciach žalobca nedoručil žalovanej také podania, ktoré by spĺňali všetky náležitosti žiadosti o náhradu škody v zmysle § 15,

§ 16 a § 17 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného do 31.12.2012, preto s týmito žiadosťami o náhradu škody neboli spojené právne účinky v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a z týchto dôvodov nevzniklo ani právo žalobkyne uplatniť do 31.12.2012 nároky na náhradu škody na súde. Súd prvého stupňa totiž zistil, že žalobca v žiadostiach o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neoznačil žiadne súdne konanie, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu postupu súdu a rovnako ani neuviedol a neoznačil exekútorské úrady a exekútorov, ktorí v uvedených konaniach mali predkladať súdu žiadosti o vydanie poverení na vykonanie exekúcie, prípadne mali podávať súdu podnety na vykonanie úkonov, alebo odstupovať podania účastníkov exekučných konaní na rozhodnutie súdu. Bez týchto základných údajov nemožno právne vyhodnotiť podania žalobcu ako kvalifikované žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Samotné uvedenie čísla exekučného konania u neoznačeného exekútora, osoby povinného a čísla poverenia vydaného pre neoznačeného súdneho exekútora v neoznačenom súdnom konaní nie je splnením podmienky súčinnosti a preskúmateľnosti ako podstatnej náležitosti žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Povinnosťou žalobcu bolo totiž v žiadostiach uviesť spisovú značku súdneho konania, v ktorom malo dôjsť k prieťahom pri vykonaní úkonov. Žalobcovi nebránila žiadna prekážka, aby tieto údaje v žiadosti uviedol. Navyše v žiadostiach absentuje aj určité a preskúmateľné odôvodnenie výšky uplatnených nárokov. Aj napriek tomu, že žalovaná doručila žalobcovi viac výziev na odstránenie väd ohľadne určitosti a preskúmateľnosti uplatnenej výšky nárokov, žalobca pred podaním žalôb na súd tieto neodstránil. Keďže nebola splnená zákonná podmienka, ktorou je, že príslušný orgán neuspokojil nárok na náhradu škody v rámci predbežného prejednávania nároku, nie sú splnené zákonné podmienky ani na podanie návrhu na začatie súdneho konania. Na tomto závere nič nemení ani písomné stanovisko žalobcu z 28.5.2012 (odpoveď na výzvu žalovaného z 10.5.2012), keďže ani týmto podaním žalobca nedoplnil podstatné náležitosti žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ak má byť splnený účel daný v ust. § 15 a nasl. zák. č. 514/2003 Z. z. žiadosť oprávnenej osoby o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody musí spĺňať všetky náležitosti ako návrh na začatie súdneho konania podľa § 79 ods. 1 O. s. p.. Pokiaľ tieto náležitosti nebude obsahovať, súd nemôže považovať takéto podanie za žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a preto nenastanú ani účinky v zmysle § 16 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V opačnom prípade by oprávnená osoba mohla zneužívať svoje postavenie v súvislosti s jej právami a povinnosťami. Na základe týchto záverov súd prvého stupňa v zmysle § 104 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil a vec postúpil na konanie príslušnému orgánu Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), g) a h) O. s. p., § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvého stupňa, že bez zistenia skutkového stavu dospel k záveru, že žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov v jednotlivých veciach žalobcom neboli podané, a to aj napriek tomu, že žalobca predložil dôkazy preukazujúce danú skutočnosť. Nárok na náhradu škody je potrebné považovať za predbežne prerokovaný, keďže žalobca preukázal, že podal žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u žalovanej. Odvolateľ zároveň namietal, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca napriek tomu, že žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená je potrebné z konania vylúčiť. Rovnako právny názor ako žalobca vyslovil aj Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo 17. októbra 2012 sp. zn. 11NcC/46/2012-24. Záver krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práv na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Konečné rozhodnutie vo veci súdom prvého stupňa neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p.. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť žalobcu o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto situácie došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesmi, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a nemal ani možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Žalovaná ostala v odvolacom konaní nečinná.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa založil svoj záver o nesplnení podmienok konania na skutkových zisteniach, ktoré nemajú oporu a nevyplývajú z vykonaného dokazovania a následne vec nesprávne právne posúdil. Rozhodol preto predčasne, pokiaľ konanie zastavil a postúpil vec na konanie Ministerstvu spravodlivosti SR z dôvodu nedostatku právomoci súdu vo veci konať.

Je nepochybné, že žalobca sa žalobami, spojenými na spoločné konanie a vedenými pod sp. zn. 12C/149/2012 pred súdom prvého stupňa domáha v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trebišov v exekučných veciach z toho dôvodu, že k rozhodnutiam o žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonom stanovených lehôt, pričom neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene so zbytočnými prietiahmi tak, že by k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po tak veľmi dlhej dobe.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 1 cit. zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 16 ods. 2 cit. zákona každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Vyššie citované zákonné ustanovenia vylučujú súdne uplatnenie nároku na náhradu škody dovtedy, kým sa nárok predbežne neprerokuje medzi poškodeným a príslušným ústredným orgánom. Z výkladu vyššie citovaných zákonných ustanovení je možné vyvodiť, že zákonodarca inštitútom predbežného prejedania nároku zamýšľal upraviť neformálny postup ústredného orgánu, ktorý buď požadovaný nárok mimosúdne uspokojí a náhradu poskytne, a tak predíde súdnej sporu, alebo náhradu neposkytne. Ak príslušný ústredný orgán prizná poškodenému plnú náhradu škody, štát musí nahradiť poškodenému škodu do šiestich mesiacov od uplatnenia práva; ak tak neurobí celkom alebo sčasti, môže sa poškodený po uplynutí 6 - mesačnej lehoty domáhať priznania práva, resp. jeho neuspokojenej časti na príslušnom súde. Možno preto uzavrieť, že predbežné uplatnenie práva na náhradu vzniknutej škody je podmienkou, aby toto právo mohlo byť súdom prejednané v občianskom súdnom konaní.

Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca nesplnil základnú podmienku uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, keďže nedoručil žalovanej také podanie, ktoré by spĺňalo všetky náležitosti žiadosti o náhradu škody a z toho dôvodu nevzniklo žalobcovi právo uplatniť náhradu škody na súde.

Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa svoj záver o nesplnení podmienok konania oprel (len) o listinné dôkazy, svedčiace o korešpondencii medzi účastníkmi konania predložené žalovanou bez toho, aby tieto dôkazy doručil žalobcovi na zaujatie stanoviska a nevykonal dôkazy navrhnuté žalobcom (vyžiadanie spisu Ministerstva spravodlivosti SR o predbežnom prerokovaní nároku), pričom tento svoj postup ničím nezodôvodnil. Súd prvého stupňa predovšetkým pochybil, pokiaľ neprihliadol aj k ďalším dôkazom, ktoré sa stali obsahom spisu a svoj záver o nesplnení podmienok konania vyvodil bez toho, aby sa oboznámil s obsahom exekučných spisov, ktorých sa má nesprávny

úradný postup súdu týkať, a ktoré sa stali obsahom spisu na základe lustrácie vykonanej súdom prvého stupňa v súvislosti s rozhodovaním o námietke zaujatosti v tejto veci.

Je nepochybné, že v prejednávanej veci žalobca doručil žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorá je predmetom tohto súdneho konania, ktorú skutočnosť žalovaná v konaní ani nepopierala. Z obsahu korešpondencie medzi účastníkmi konania je tiež zrejmé, že žalovaná sa pokúsila odstrániť nedostatky jednotlivých žiadostí výzvou na odstránenie týchto nedostatkov z 10. mája 2012, na ktorú žalobca odpovedal listom z 28. mája 2012. Keďže žalovaná trvala na odstránení nedostatkov, listom zo 6. júna 2012 opätovne požiadala žalobcu o súčinnosť pri splnení všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu a následne listom z 22. októbra 2012 žalovaná oznámila žalobcovi výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, z obsahu ktorého je zrejmé, že v dôsledku neposkytnutia súčinnosti zo strany žalobcu nedošlo k prešetrovaniu opodstatnenosti týchto nárokov a tým žiadosť žalobcu považovala žalovaná za vybavenú.

Odvolací súd nepovažuje za správny názor súdu prvého stupňa, že samotné neuvedenie súdnych konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu postupu súdu a neoznačenie exekútorských úradov a exekútorov, ktorí mali predložiť súdu žiadosti o vydanie poverení na vykonanie exekúcie bez ďalšieho sú takými nedostatkami týchto žiadostí, bez ktorých ich možno považovať za nepreskúmateľné. Pokiaľ totiž žalobca v žiadostiach uviedol ďalšie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých možno jednotlivé súdne konania a exekútorov identifikovať, nemožno tieto žiadosti považovať za neurčité, najmä ak samotný žalobca uviedol, že týmito údajmi nedisponuje.

Už v tomto štádiu konania, bez ohľadu na vyššie uvedené, možno uzavrieť, že prístup žalovanej k vybaveniu žiadostí by bol prísne formálny, pokiaľ tieto vybavila bez ich prejednania a neprihliadla k ďalším skutočnostiam uvedeným žalobcom, na základe ktorých bolo možné vytknuté nedostatky odstrániť.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci súdu prvého stupňa jeho úlohou bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere za účelom preskúmania splnenia podmienok pre vedenie konania. Pokiaľ však na základe doplneného dokazovania dôjde súd prvého stupňa k záveru, že príslušný orgán vec v zákonom stanovenej lehote neprejednal bez toho, aby bol na to daný dôvod, nemôže byť táto skutočnosť na ujmu žalobcu, najmä za situácie pokiaľ splní podmienky stanovené zákonom pre uplatnenie nároku na súde.

Pokiaľ žalobca spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., z obsahu spisu vyplynulo, že Krajský súd v Košiciach uznesením z 22. októbra 2012 č. k. 2NcC/83/2012-15 rozhodol o tom, že sudkyňa Okresného súdu Trebišov JUDr. Eva Franková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 12C/149/2012, pričom žalobca oprel námietku zaujatosti o tie isté dôvody ako uviedol v odvolaní voči uzneseniu, preto na tieto námietky nemožno prihliadať (§ 15a ods. 4, § 16 ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.